

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حقوق بین الملل حاکم بر نفتکش‌ها

www.ketab.ir

کمال سروش راد

سرشناسه	: سروش راد، کمال، ۱۳۴۶-
عنوان و نام پدیدآور	: حقوق بین الملل حاکم بر نفتکش ها/ کمال سروش راد.
مشخصات نشر	: مشهد: بهار اندیشه، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	: ۱۲۰ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۶۳۶۳-۶۶-۲
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۱۱۵ - ۱۲۰.
موضوع	: نفتکش ها -- قوانین و مقررات -- ایران
موضوع	: Tankers -- Law and legislation -- Iran
موضوع	: نفتکش ها -- قوانین و مقررات
موضوع	: Tankers -- Law and legislation
موضوع	: حقوق دریاها -- ایران
موضوع	: Law of the sea -- Iran
موضوع	: آزادی دریاها
موضوع	: Freedom of the seas
موضوع	: قانون دریایی -- ایران
موضوع	: Maritime law -- Iran
رده بندی کنگره	: KMH۳۴۷۱
رده بندی دیویی	: ۲۴۵/۳۸۷
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۹۴۰/۸۶

نشر و پخش همراه: ۰۹۱۵۳۱۶-۳۷۳
Baha12612@gmail.com

عنوان: حقوق بین الملل حاکم بر نفتکش ها

تألیف: کمال سروش راد

ناشر: انتشارات بهار اندیشه

نوبت چاپ: اول، ۱۴۰۰

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۳۵۰۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۳۶۳-۶۶-۲

کلیه حقوق برای مؤلف/ نویسنده محفوظ است.

فهرست مطالب

پیشگفتار.....	۹
الف- مقدمه.....	۱۱
ب- بیان مسئله.....	۱۳
ج- اهمیت و ضرورت انجام تحقیق.....	۱۷
د- سوالات تحقیق.....	۱۷
ه- فرضیات تحقیق.....	۱۸
و- اهداف پژوهش.....	۱۹
ز- پیشینه پژوهش.....	۱۹
ح- روش تحقیق.....	۲۵
ط- ساختار تحقیق.....	۲۵

بخش اول: کلیات پژوهش

فصل اول: ادبیات پژوهش و مبانی نظری.....	۲۹
مبحث اول: مفهوم شناسی.....	۳۰
گفتار اول: تعاریف و مفاهیم.....	۳۰
بند اول: مفهوم دریا در حقوق بین الملل.....	۳۰
بند دوم: تعریف حقوق دریاها.....	۳۰

- بند سوم: توقیف نفتکش ۳۱
- گفتار دوم: دسته بندی انواع کشتی های قابل تردد در آب های آزاد ۳۲
- مبحث دوم: مناطق دریایی دولت های ساحلی، آب های داخلی و دریای سرزمینی ۳۷
- گفتار اول: دولت ساحلی و قلمرو دریایی ۳۸
- بند اول: ورود و خروج کشتی های خارجی به آب های داخلی ۳۹
- بند دوم: شرایط ورود کشتی های خارجی به آب های داخلی با تأکید بر کشتی های (نفتکش) خارجی ۴۲
- بند سوم: تعریف دریای سرزمینی ۴۳
- بند چهارم: عرض دریای سرزمینی ۴۴
- بند پنجم: عبور بی ضرر ۴۶
- بند ششم: فعالیت های مخل عبور بی ضرر ۴۷
- گفتار دوم: حقوق و تکالیف کشور ساحلی در دریای سرزمینی ۴۷
- بند اول: حق وضع قوانین و مقررات حقوقی ۴۷
- بند دوم: حق تعیین مسیر تردد و وضع مقررات جوانبازی ترافیکی ۴۸
- بند سوم: حقوق حمایت کننده از کشور ساحلی ۴۸
- بند چهارم: حق دریافت عوارض از کشتی های خارجی در برابر خدمات ویژه ۴۹
- بند پنجم: تکالیف کشور ساحلی در دریای سرزمینی ۴۹
- بند ششم: تکالیف کشتی های خارجی در عبور بی ضرر از دریای سرزمینی ۵۰
- گفتار سوم: صلاحیت کیفری و مدنی دولت ساحلی در قبال کشتی های (تجاری یا خصوصی خارجی و کشتی های دولتی و جنگی خارجی) در دریای سرزمینی ۵۱
- فصل دوم: حقوق حاکم بر کشتیرانی در آب های آزاد ۵۳
- مبحث اول: صلاحیت های دولت ساحلی در دریای سرزمینی ۵۳
- گفتار اول: صلاحیت های قانونگذاری و اجرایی دولت ساحلی در دریای سرزمینی ۵۳
- گفتار دوم: صلاحیت مدنی دولت ساحلی در دریای سرزمینی ۵۵
- گفتار سوم: صلاحیت کیفری دولت ساحلی در دریای سرزمینی ۵۵

پیشگفتار

اساساً دادوستد در جهان حاضر یکی از ارکان بقای اقتصادی کشورهاست که برحسب آن می‌توانند در عرصه بین‌المللی، جایگاه خاصی را برای خود رقم بزنند. باید اشاره نمود که عمده‌ترین محور اقتصادی کشورها در عصر معاصر مسئله استفاده از انرژی است که می‌توانند سبب قدرت‌گیری و یا اضمحلال سیاسی-اجتماعی جوامع گردد. مسئله اساسی مطرح شده و اهمیت ملموس در پژوهش حاضر، ناظر بر روی مقوله توقیف، ادله توقیف و قلمرو حقوقی مربوط به نفتکش‌ها با تأکید بر توقیف نفتکش گریس می‌باشد که از سوی ایران روانه آب‌های بین‌المللی گردیده است. این پژوهش به شیوه تحلیلی-توصیفی با رویکرد استنباطی به رشته تحریر درآمد است. نتایج بیانگر آن است که توقیف نفتکش مذکور از منظر حقوق بین‌الملل حاوی نکاتی است که مبین نقض آشکار حقوق و قواعد بین‌المللی توسط دولت انگلستان است. جبل الطارق از مستعمرات انگلستان است و با توجه به کنترل مؤثر انگلستان بر دولت محلی و قرارداد سال ۱۷۱۳ باید مسئولیت ناشی از اقدامات دولت محلی را متوجه دولت انگلستان دانست. منطقه جبل الطارق آبراهی است که دریای مدیترانه را به اقیانوس اطلس متصل نموده است لذا مطابق کنوانسیون ۱۹۸۲ حقوق دریاها مشمول تعریف تنگه‌های بین‌المللی است و عبور کشتی‌ها از این منطقه باید تحت رژیم «عبور ترانزیت» صورت پذیرد. جمهوری اسلامی ایران عضو این کنوانسیون نیست، اما از آنجایی که هم اتحادیه اروپا و هم کشور پاناما به عنوان صاحب پرچم عضو این کنوانسیون هستند، قاعده عبور ترانزیت را باید

رعایت کنند، مطابق این رژیم حقوقی کشورهای ساحلی نمی‌توانند در عبور و مرور کشتی‌ها تا هنگامی که یکی از موارد مندرج در ماده ۳۹ کنوانسیون را نقض نکرده‌اند ممانعت ایجاد کنند، لذا حمل کالای تحریمی مشروط بر آنکه در منطقه سرزمینی کشور ساحلی واقع در تنگه، بارگیری یا تخلیه نشده باشد خارج از شمول مصادیق مندرج در ماده ۳۹ است و توقیف نفتکش گریس ۱ به این بهانه نقض آشکار تعهدات دولت‌های اتحادیه اروپا مطابق با کنوانسیون ۱۹۸۲ است که ابعاد آن در پژوهش تبیین گردیده است.